

Розробка уроку географії (6 клас)

Тема: Основні форми рельєфу: гори та рівнини.

Форми рельєфу суходолу.

Мета: формувати уявлення про основні форми рельєфу, їх класифікацію; розвивати вміння логічно мислити, аналізувати природні явища, визначати їх суть, причини, наслідки; формувати вміння працювати з картами, схемами; виховувати дбайливе ставлення до природи.

Основні терміни:

гори, рівнини, поділ гір за віком: молоді та старі; за утворенням: складчасті, складчасто-брилові та вулканічні, поділ рівнин за утворенням та віком: первинні та вторинні; вершини, гірські хребти, долини, піки, гірські ущелини.

Обладнання: фізична карта півкуль, фізична карта України, макети та таблиці форм рельєфу, атласи, мультимедійна презентація.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань.

A. Фронтальна бесіда за запитаннями:

1. Що таке гірські породи?

2. Які відмінності між гірськими породами та мінералами?
3. Як поділяються гірські породи за походженням?
4. Як відрізняються за утворенням глибинні та поверхневі гірські породи?
5. Наведіть приклади магматичних гірських порід
6. Як утворюються осадові гірські породи?
7. Наведіть приклади уламкових, органічних та хімічних осадових гірських порід.
8. Що таке метаморфізм?
9. Що таке корисні копалини?
10. Назвіть групи корисних копалин.

Б. Знаковий диктант:

Вчитель називає гірські породи, учні в зошиті замальовують умовні знаки корисних копалин:

Поліметалічні руди, природний газ, нафта, кам'яна сіль, ртутні руди, марганцеві руди, граніти, сірка, кам'яне вугілля.

Відповіді:

Запитання до учнів: Як зображують нерівності земної поверхні на планах і картах? В чому відмінність у зображенні підвищення і западини?

В.Графічний практикум

Зобразіть горб висотою 25 метрів за допомогою горизонталей, проведених через 5 метрів.

III. Мотивація освітньої діяльності.

Запитання до учнів:

Йдучи до школи, чи помічали ви яка поверхня нашої планети – рівна чи нерівна?

Ви бачили горби, спуски, підйоми, долини та яри – все те, що створює зовнішній вигляд земної поверхні.

IV. Вивчення нового матеріалу.

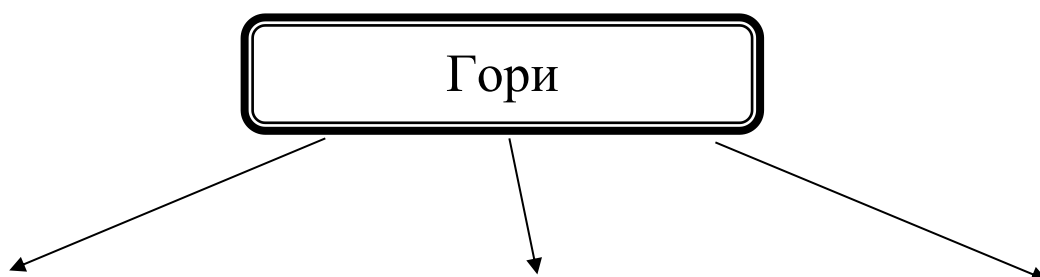
Гори і неозорі рівнини, височезну конуси вулканів, глибокі долини, яри та горби-сукупність нерівностей земної поверхні, що називається рельєфом.

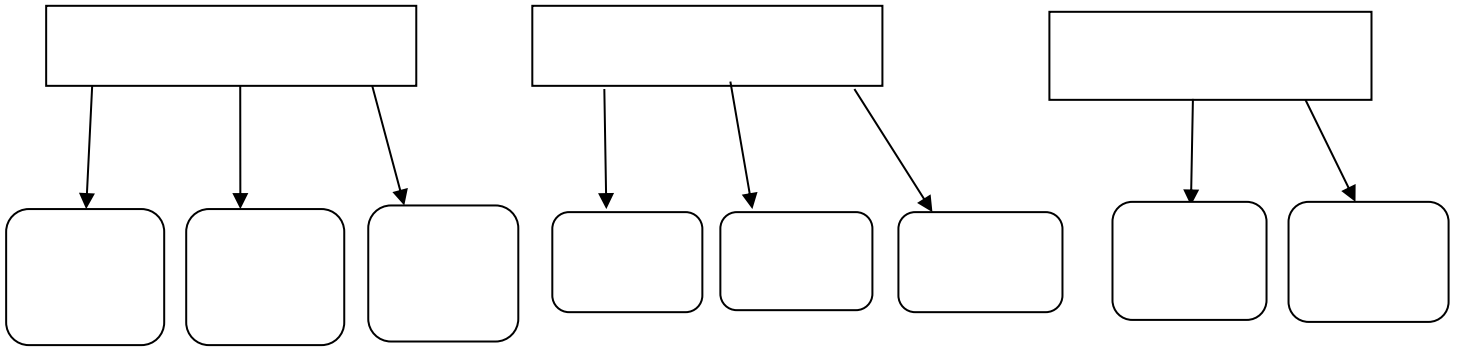
Якщо уявити нашу планету без вод Світового Океану, то на ній чітко вимальовуються основні найбільші нерівності: материки та океанічні западини, а на них основні форми рельєфу – гори та рівнини. На планеті гори займають 40% площі, а рівнини - 60%.

1. Класифікація гір і рівнин за висотою

Завдання: Розгляньте зображення різних гірських систем світу. Чи бачите ви якусь відмінність між їх зовнішнім виглядом?

Отже, гори поділяються за висотою на низькі, середні та високі. На фізичних картах вони зображуються різними кольорами відповідно до висоти: світло-коричневим, коричневим та темно-коричневим кольорами. (Діти ознайомлюються з шкалою висот на фізичній карті півкуль, замальовують схему в зошити, схема продовжує заповнюватися впродовж уроку).

Завдання: на фізичній карті півкуль покажіть високі, середні та низькі гори.

2. Хвилинка-цікавинка (супроводжується показом слайдів географічних об'єктів).

У гірській системі Гімалаїв – 11 найвищих вершин, з них: Кангенджанга – 8585 м., Макалу – 8470 м., Джаулагірі - 8221 м. Якщо їх розрити та розсипати каміння по земній кулі, то вся поверхня планети піднялася б на 18-20 метрів.

Ці гірські вершини завжди покриті вічними снігами. Звідси і назва – сніжні гори, «житло снігів». Гора Джомолунгма (Еверест, Сагарматха) у перекладі з тибетської означає «богиня-мати Землі».

У середині ХІХ століття на англійських картах гора дістала назву Еверест, на честь чиновника англійської топографічної зйомки в Індії, яка тоді перебувала під

колоніальним режимом Англії. Так, підлеглі подарували своєму начальнику найвищу вершину світу.

У 1954 році англійські географи зробили спробу ввести назву пік Елізабет (за іменем королеви), але не мали успіху.

Найдовша гірська система – Кордильєри має довжину 18 тисяч км.

Назва «Карпати», на думку вчених, має фракійсько-кіллійське походження та означає «скеля».

«Альпи» в перекладі з кельтської означає «висока гора».

Запитання до учнів:

Розгляньте зображені на слайді рівнини і дайте відповідь на запитання: чим вони відрізняються?

Отже, рівнини теж поділяються за висотою (використання схеми на слайді).

Завдання: на фізичній карті світу знайдіть низовини, височини, плоскогір`я. Якими кольорами вони позначені?

2. Класифікація гір за віком (зображення малюнків та фото гір на слайді)

3. Класифікація гір і рівнин за способом утворення (демонстрація малюнків чи фото, за фізичною картою півкуль знайти перераховані об'єкти).

4. Класифікація гір і рівнин за зовнішнім виглядом (розповідь, використання малюнків).

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Графічний диктант

Вчитель диктує географічні об'єкти, якщо вони відносяться до гір, то діти малюють , якщо до рівнин, то

1. Гімалаї
2. Амазонська
3. Східноєвропейська
4. Великий Вододільний
5. Анди
6. Декан
7. Центральна
8. Бразильське

9. Карпати

10. Уральські

11. Аппалачі

12. Східноафриканське

Відповіді:

Гра «Відгадай хто я?»

- 1) Я- найвища гірська система світу, у мене є 11 найвищих вершин. Моя назва означає «богиня-мати Землі».
- 2) Я-низовина України, в межах якої знаходиться північ Рівненської області.
- 3) Я-гірська система Північної Америки, найдовша у світі.
- 4) Я- низовина у Південній Америці, утворена наносами величної річки, що протікає моєю територією.
- 5) Я- гірська система України, моя найвища вершина – 2061 м.
- 6) Я – єдина гірська система Австралії, що простягнулася вздовж Тихоокеанського узбережжя.

VI. Підсумки уроку.

VII. Домашнє завдання.

Опрацювати §§ 27-28 підручника, заповнити таблицю

Материк	Гірська система	Найвища вершина	Висота найвищої вершини
Євразія			8848 м.
	Кордильєри	Мак-Кінлі	
Африка	-----	Кіліманджаро	
	Анди		6959 м.
Антарктида	Масив Вінсон		
Австралія		Косцюшко	